

Granskning av Internkontroll inom redovisningen

Södertälje kommun

December 2025

■ ■ ■
The better the question. The better the answer.
The better the world works.

EY

Building a better
working world

Agenda

- 01 Revisionens omfattning
- 02 Granskningsansats
- 03 Övergripande bedömning av den interna kontrollen
- 04 Iakttagelser från vår granskning av de väsentliga processerna
- 05 Övriga iakttagelser
- 06 Nyheter

1. Revisionens omfattning

Inledning och bakgrund

Av kommunallagen framgår att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning, samt att dess medel och resurser ska förvaltas på ett sådant sätt att kraven på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Vidare är kommunerna även, enligt lag, skyldiga att upprätta delårsrapporter och årsredovisningar i enlighet med god redovisningssed.

För att kunna leva upp till sådana lagstadgade krav krävs det väl utvecklade strukturer och system implementerade med avseende på de administrativa interna kontrollerna.

EY har, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna, granskat Södertälje kommuns administrativa interna kontroller med avseende på år 2025. De processer som har varit föremål för granskningen är väsentliga för den finansiella rapporteringen men även i viss utsträckning för verksamhetsstyrningen.

Syfte och inriktning

Vår granskning av den administrativa interna kontrollen inom kommunen syftar till att bedöma processerna för väsentliga transaktionsflöden, vilka påverkar den finansiella rapporteringen. Genom att identifiera och utvärdera väsentliga kontroller inom transaktionsflödena kan en bedömning göras avseende huruvida verksamhetens olika processer anses utgöra en signifikant risk eller ej.

Granskningen har genomförts med utgångspunkt i revisionens risk- och väsentlighetsanalys samt den fastställda revisionsplanen för revisionsåret 2025. Granskningen har begränsats till att endast omfatta väsentliga områden och aspekter för revisionen och är således inte av sådan omfattning att den täcker in alla eventuella svagheter i kommunens rutiner och interna kontroll.

2. Granskningsansats

Vår granskning av den interna kontrollmiljön i redovisningen omfattar:

- ▶ Bokslutsprocessen
- ▶ Löneprocessen
- ▶ Finansieringsprocessen
- ▶ Inköpsprocessen
- ▶ Investerings- och exploateringsprocessen
- ▶ Kartläggning av följande intäktsflöden:
 - ▶ Skatteintäkter och generella statsbidrag
 - ▶ Avgiftsintäkter, Utbildningsnämnden
 - ▶ Avgiftsintäkter, Äldreomsorgsnämnden
- ▶ Vår revisionsansats är substansinriktad och syftar primärt inte till att testa den interna kontrollen. Vi gör en bedömning av ovan nämnda rutiner och processer som finns i syfte att säkerställa en korrekt redovisning.

Metod

- ▶ Vi granskar transaktioner i hela flödet i respektive process från det att en kostnad eller intäkt genereras till dess att registrering sker i huvudboken och slutligen blir reglerad. Vi bedömer om transaktionerna hanteras i enlighet med gällande rutin-/processbeskrivningar.

Övrig granskning

- ▶ Kartlägger kontroller i redovisningen
- ▶ Stickprovsgranskning av kostnader inklusive efterlevnad av gällande attestordning
- ▶ Uppföljning av rekommendationer lämnade vid löpande granskning tidigare år

03

Övergripande bedömning
av den interna kontrollen

3. Övergripande bedömning av den interna kontrollen

Metod:

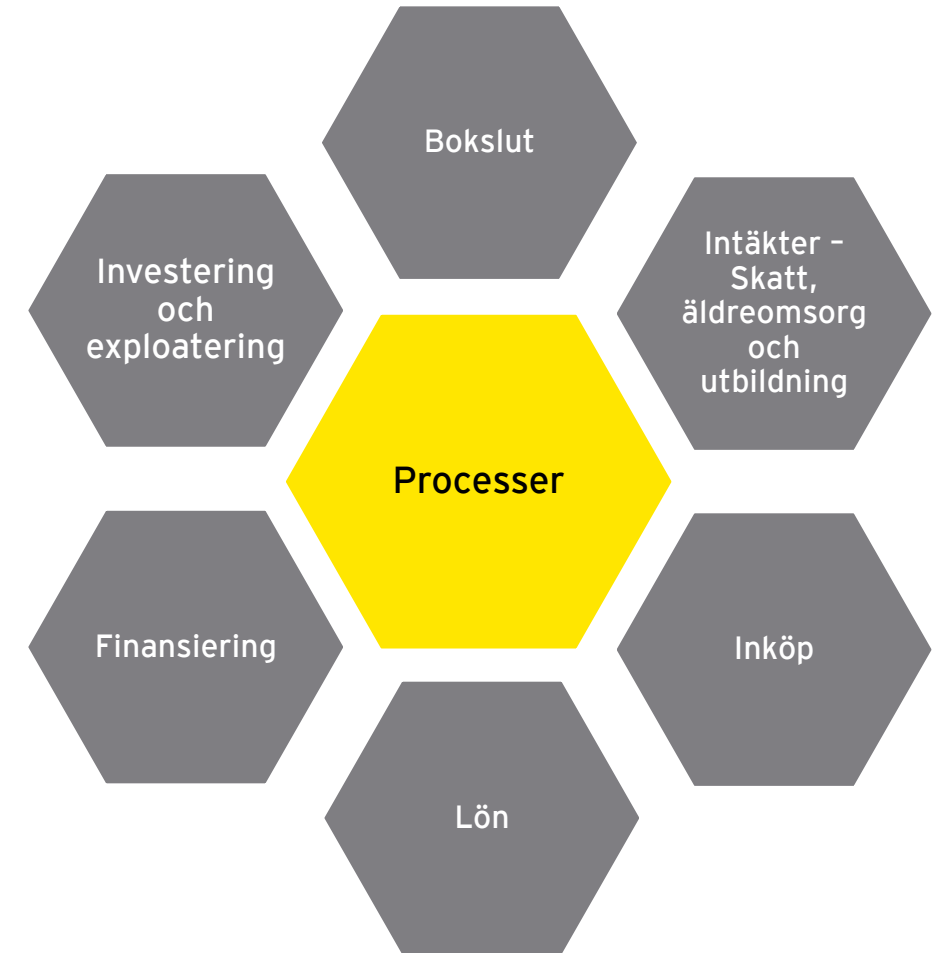
Följa hela transaktionsflödet från det att en intäkt, kostnad eller investering genereras/initieras till dess att registrering sker i försystem och slutligen blir reglerad/bokförd.

Övrig granskning:

- Identifiera övergripande kontroller kopplat till redovisningen.
- Eventuell förekomst av väsentliga närstående transaktioner.
- Uppföljning av rekommendationer lämnade vid löpande granskning tidigare år.

Utvärdering av internkontroll miljön:

	Kontrollen designen är effektiv och den fungerar tillfredställande, med endast mindre dokumentationsfel
	Mindre brister i kontrollerna finns men dessa brister kompenseras av alternativa kontroller och/eller dokumentationen av kontroller behöver förbättras för att möjliggöra bättre uppföljning
	Brister i kontrollerna finns och bör åtgärdas över tid för att förbättra den interna kontroll miljön, och/eller dokumentationen av kontrollerna behöver förbättras.
	Större brister finns i kontrollerna och bör åtgärdas så snart som möjligt för att minska risken för felaktigheter i årsredovisningen.
	Väsentliga brister finns inom de interna kontrollerna, måste åtgärdas så snart som möjligt för att minska risken för felaktigheter i årsredovisningen

3. Övergripande bedömning av den interna kontrollen

Process	Bedömning 2025	Kommentar
Bokslutsprocessen		▶ Vi har intervjuat personer som ansvarar för bokslutsprocessen och dokumenterat processerna för månads- och årsbokslut, koncernredovisningen och redovisningsrutiner för bl.a. manuella bokföringsordrar och periodiseringar. Vi har särskilt fokuserat på månadsbokslutet för augusti 2025 för att bekräfta vår förståelse för bokslutsrutinerna.
Löneprocessen		▶ Vi har intervjuat personer som ansvarar för löneprocessen och dokumenterat processerna för anställning, avslutande av tjänster, löneutbetalning, samt processen för godkännande av respektive process. Vi har slumpmässigt valt ut en anställd och följt en lönekörning för denna personen för att säkerställa att policy och rutiner efterlevs. ▶ Vi kommer att genomföra en registeranalys per november 2025 som avrapporteras i samband med bokslutsgranskningen under våren 2026.
Inköpsprocessen		▶ Vi har intervjuat personer som ansvarar för leverantörsreskontran och inköp. Vi har dokumenterat rutinerna för att lägga beställningar, godkänna fakturor, betalning av fakturor, samt kontering av inköp. Vi har genomfört stickprovsgranskning av inköp för att verifiera att processen efterlevs samt att kostnader attesteras i enlighet med beslutade attestrutiner.
Exploateringsprocessen/ Investeringsprocessen		▶ Vi har intervjuat personer som ansvarar för markexploaterings- och investeringsprocessen och har dokumenterat vilka kontroller och rutiner som finns. Vi har granskat anskaffningar av anläggningstillgångar, uppstart av exploateringsprojekt samt avslutandet av exploateringsprojekt.
Intäktsprocesser (skatt, äldreomsorg & utbildning)		▶ Vi har intervjuat personer som ansvarar för redovisning av skatteintäkter, förskoleintäkter och äldreomsorg. Vi har dokumenterat rutinerna för att hantera fakturering kopplat till förskolor och fakturering av äldreomsorgsavgifter. Vi har genomfört stickprovsgranskning av ovannämnda intäktsprocesser för att verifiera att processerna efterlevs samt att avgifterna tas upp i enlighet med beslutade taxaavgifter.
Finansieringsprocessen		▶ Vi har intervjuat personer som ansvarar för finansieringsprocessen och har dokumenterat vilka kontroller och rutiner som finns. Vi har stickprovsgranskat ett lån för att följa flödet av processen.

04

lakttagelser från granskning
av de väsentliga processerna

4. Iakttagelser från granskning av de väsentliga processerna tidigare år

Process	Område	Uppföljning 2025	Bedömning	Enhetens kommentar
Löneprocessen - Fel- och varningslistor	- Fel- och varningslistor finns inbyggda i systemet och tas ut för hantering i samband med lönekörningen. Däremot finns ingen dokumenterad kontroll av listorna. Rekommendation: - Vi rekommenderar att uppföljning av fel- och varningslistor som tas ut vid lönekörningar dokumenteras för att öka spårbarheten.	- Vid årets granskning har vi tagit del av fel- och varningslistor där det framgår genom färgmarkering att rader har hanterats. Det framgår vem som utfört kontrollen samt datum för utförandet. - Vid gulmarkerad rad dokumenterar kommunen vilken typ av uppföljning som gjorts, vid grönmarkerad rad är bedömningen att ingen korrigering krävs. Rader som inte har färgmarkerats krävs ingen kontroll då det är rader som exempelvis "negativt kompsaldo" vilket regleras när personen avslutar sin anställning. - Vi bedömer därför att tidigare års rekommendationen är åtgärdad.		
Löneprocessen - Fast data	- Det finns i dagsläget ingen särskild rutin avseende uppföljning av ändringar av data i lönesystemet. Det finns däremot systemmässigt en möjlighet att ta ut en logglista som visar ändringar. Rekommendation: - Vi rekommenderar att logglistor avseende ändringar av data i lönesystemet regelbundet bör tas ut och att en kontroll av dessa dokumenteras, detta för att öka spårbarheten.	Enligt uppgift från kommunen genomförs stickprovsgranskning av ändringar i lönesystemet, men per rapportens upprättande har vi inte ännu tagit del av underlag som påvisar att en sådan granskning har genomförts. Då vi inte har kunnat bekräfta genomförandet och omfattningen på stickprovsgranskningen bedöms rekommendationen därmed kvarstå och följs upp vid nästa granskningstillfälle.		Löneenheten genomför idag stickprovskontroller två gånger per år på anställningsavtal för att säkerställa korrekthet. Vi delar bedömningen att spårbarheten kan förbättras och har därför beställt en rapportfunktion som införs under 2026, vilket kommer att möjliggöra regelbunden och dokumenterad kontroll av ändringar av viss data i lönesystemet.

4. Iakttagelser från granskning av de väsentliga processerna tidigare år

Process	Område	Uppföljning 2025	Bedömning	Enhetens kommentar
Investerings- och exploateringsprocessen – pågående exploateringsprojekt	➤ Vi har tidigare noterat att exploateringsprocessen likt investeringsprocessen haft bristfälliga rutiner avseende färdigställande av projekt redovisningsmässigt. Detta till följd av att projektägare slutat utan en utpekad efterträdare, personalbrist och bristande kommunikation. Vidare har det inte funnits någon tydlig ansvarsfördelning. Vi har tidigare rekommenderat att: ➤ Kommunen bör se över sina rutiner för uppföljning av exploateringsprojekt samt upprätta en dokumenterad ansvarsfördelning inom projekten.	➤ Under 2025 har uppföljningssystemet Antura tillämpats i bredare grad. Implementeringen av systemet har haft syftet att öka spårbarheten inom projekten samt minska personalberoendet i situationer med personalomsättning. Framgent ska systemet även förenkla och effektivisera budgetarbetet. ➤ Ett utbildningsarbete har fortgått under året med målet att förtydliga ansvar inom processen och framgent planeras även en processkarta finnas framtagen för att visualisera detta. Under året har exploateringsenheten löpande kommunicerat ansvaret att hålla Antura uppdaterat med relevant projektinformation till projektledare. ➤ Vid vår stickprovsgranskning har vi noterat att ett exploateringsprojekt inte registrerats i Antura. ➤ Vidare har vi noterat att exploateringsprojekt avseende Almnäsområdet har haft svårigheter att fastställa/bedöma anskaffningsvärdet/exploateringsutgiften per kvm för marken. Vilket resulterat i avsaknad av redovisade exploateringskostnader i framtida budget och delårsrapport. Enligt uppgift beror detta på personalomsättning inom exploateringsenheten. Vi rekommenderar fortsatt att: ➤ Kommunen fortsätter arbetet med att implementera Antura och att arbetet med att förtydliga ansvarsfördelningen sker genom att upprätta den planerade processkartan. Detta i syfte att säkerställa att korrekt och fullständig information finns att tillgå för exploateringsprojekten inom rimlig tid. ➤ En fördjupad granskning av redovisning av exploatering genomförs under 2025 på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna, vilken avrapporteras separat.		➤ Arbeta pågår för att registrera saknade projekt i Antura samt att bedöma anskaffningsvärdet för Almnäsområdet.

4. Iakttagelser från granskning av de väsentliga processerna tidigare år

Process	Område	Uppföljning 2025	Bedömning	Enhetens kommentar
Investerings- och exploateringsprocessen – aktivering av färdigställda, stillastående projekt	- Vi har tidigare noterat att det finns brister i kommunens rutiner för aktivering av färdigställda projekt. Under 2024 har kommunen börjat arbeta löpande med genomgång av stillastående projekt men är inte helt i mål med det arbetet. Rekommendation: - Kommunen bör se över sina rutiner avseende uppföljning av färdigställda och stillastående projekt och undersöka om några konkreta gränsvärden kan definieras gällande vilka projekt som bör följas upp. Exempelvis skulle ett förväntat slutförandedatum för respektive projekt kunna bistå vid att identifiera eventuella projekt som är färdigställda men ej aktiverade.	- Enligt uppgift är ansvaret fortsatt hos projektledare att signalera när ett projekt bör aktiveras. Kommunikation med redovisningsenheten kan emellertid vara bristande av olika anledningar. - Vidare finns det fortsatt ingen formell kontroll för att undersöka stillastående, trögrörliga eller eventuellt färdigställda projekt. I mån av tid undersöks äldre projektkoder men några specifika rutiner för detta finns ej. - Utifrån detta kvarstår vår rekommendation från tidigare.		Redovisningsenheten planerar att under 2025 implementera en kontroll av stillastående pågående projekt som ska utföras två gånger per år, i maj och oktober,.
Inköpsprocessen – Leverantörsregister	Vi har tidigare rekommenderat kommunen att fastställa rutiner avseende vården av leverantörsregister, som en kontroll för att ta bort gamla och/eller inaktuella uppgifter. Kommunen har tidigare förlitat sig på kontroll via Inyett (kontroll genomförs när en betalfil upprättas) för att upptäcka t.ex. problem med f-skatt och näringsförbud hos leverantörer.	- Under året har en årlig genomgång av leverantörsregistret införts där samtliga leverantörsuppgifter kontrolleras utifrån aktualitet och riktighet. - Tjänsten som tidigare levererats av Inyett utförs nu av Betalkontroll, en tjänst som fungerar likt Inyett. - Vår bedömning är att tidigare rekommendation åtgärdats.		

4. Iakttagelser från granskning av de väsentliga processerna tidigare år

Process	Område	Uppföljning 2025	Bedömning	Enhetens kommentar
Inköpsprocessen – ändringar i leverantörsregistret	➤ Tidigare har noterats att vid ändringar av data i leverantörsregistret ska två personer vara delaktiga i processen, en utförare och en kontrollant. Men att det inte funnits en systemmässig spärr som säkerställer dualitet utan det har varit möjligt för en person att ensam genomföra förändringar. ➤ Vi har tidigare rekommenderat att systemmässig spärr införs, alternativt att en rutin för regelbundna dokumenterade stickprovskontroller av förändringar sker.	➤ Sedan föregående år har leverantören bistått kommunen att införa en systemmässig spärr som säkerställer dualitet vid ändringar av data i leverantörsregistret. ➤ Våra stickprov påvisar att kontrollen fungerar enligt beskrivning. ➤ I och med att en förebyggande kontroll är på plats bedöms vår rekommendation åtgärdad.		

4. Iakttagelser från granskning av de väsentliga processerna tidigare år

Process	Område	Uppföljning 2025	Bedömning	Enhetens kommentar
Finansieringsprocessen - styrdokument och samarbetsavtal	➤ Under 2020, i samband med en fördjupad granskning av internbankens verksamhet, noterades att styrdokument och samarbetsavtal mellan kommunerna bör uppdateras och kompletteras. ➤ Under 2024 har kommunen arbetat med att uppdatera styrande dokument men detta var inte färdigställt vid granskningstillfället under 2024. Även samarbetsavtalet avsåg kommunen att genomföra en översyn av under 2025. Rekommendation: ➤ Vi har tidigare rekommenderat kommunen att färdigställa arbetet avseende styrdokument samt upprätta en tidplan för arbetet gällande översyn av samarbetsavtalet.	➤ Det har under 2025 tagits fram förslag på uppdaterad finanspolicy som inväntar beslut om antagande av kommunfullmäktige. ➤ Vidare är ett uppdaterat samarbetsavtal något som arbetas med av styrgruppen för internbanken med representanter från de kommuner som ingår.		➤ Finanspolicyn planeras komma upp till beslut i kommunfullmäktige under våren 2026. ➤ En extern konsult har avtalats för att se över hur det framtida samarbetet ska bedrivas.

05

Övriga iakttagelser

5. Övriga iakttagelser från årets granskning

Iakttagelse	Område	Bedömning	Enhetens kommentar
Kostnadsräntor på skattekontot	➤ Vi har noterat tre kostnadsräntor på skattekontot varav en beror på att kommunen inte betalt in deklarerade skatter/avgifter i tid. Vidare utredning pågår av kommunen om orsak till varför de två andra kostnadsräntorna har uppkommit. ➤ Vi rekommenderar att rutinen stärks.		

06

Nyheter från RKR

5. Nyheter från Rådet för kommunal redovisning

Klassificering av statsbidrag inom vårändringsbudgeten för 2025

Enligt nuvarande normering (RKR R2 Intäkter) avgörs klassificeringen av huruvida det finns några villkor eller ej kopplade till bidraget. Finns det villkor i form av återrapportering samt konsekvens i form av återbetalning, om villkoren inte uppfylls, klassificeras bidraget som riktat. Finns det inga villkor som kan leda till återbetalning, klassificeras bidraget som generellt.

Skolor mot brott

Bakgrund

Skatteverket har via Skattekontot per september betalat ut bidraget till kommunerna. Hos Ekonomistyrningsverket finns följande information:

Ändringsbeslut 2025-06-19 Anslag 1:4 (2024), 1:4 och 1:5 - ESV

Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner Disponeras av Skatteverket

ap.2 Stöd till regioner - Skolor mot brott (ram) 53 000

ap.2 Stöd till regioner - Skolor mot brott

Medlen får användas för generella statsbidrag till kommuner. Medlen ska fördelas mellan kommunerna i enlighet med bilagan. Skatteverket ska betala ut medlen i september 2025 i samband med utbetalning som görs av kommunala skattemedel i enlighet med 4 § fjärde stycket i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.

RKR:s motivering och ställningstagande

I beslutet om bidraget återfinns inga villkor eller restriktioner kopplade till bidraget. Detta medför att RKR bedömer att bidraget ska klassificeras som generellt statsbidrag i externredovisningen under 2025.

Redovisning av extern finansiering av sociala utfallskontrakt

Sociala utfallskontrakt innebär att en extern finansiär lånar ut pengar till insatser i kommuner som syftar till att leda till ekonomiska och/eller kvalitativa förbättringar. Utfallsbeställaren (kommunen) blir betalningspliktig gentemot finansiären eller leverantören löpande under insatsen beroende på hur väl insatsen går.

Eftersom sociala utfallskontrakt kan utformas och se ut på en mängd olika sätt måste varje avtal redovisningsmässigt tolkas separat utifrån innebörden i det specifika avtalet. Det går därför inte att ge en heltäckande beskrivning av hur bokföringen ska ske i varje enskilt fall.

I normalfallet betalar kommunen för projektkostnader som uppkommer i form av kostnader för bland annat egen personal och köp av tjänster. Utöver det betalar kommunen en finansiell kostnad till finansiären om projektet lyckas. Om projektet inte lyckas står kommunen för projektkostnader, men behöver som regel inte betala tillbaka hela beloppet som lånats ut av finansiären.

5. Nyheter från Rådet för kommunal redovisning

Förtydligande kring Statsbidrag

Under året har det kommit ett par olika villkorade statsbidrag där bidragen dels får användas för aktiviteter vilka orsakar kostnader, exempelvis i form av personalkostnader, dels för anskaffning av resurser inom utpekade områden (ex. Livsmedelsverkets investeringsstöd för allmänna måltider och dricksvattenförsörjning, Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps bidrag till tekniska förstärkningsåtgärder för ökad kommunal ledningsförmåga samt Socialstyrelsens bidrag för faktiska åtgärder i syfte att höja driftsäkerheten på hälso- och sjukvårdens fastigheter).

För att kunna redovisa ett offentligt bidrag som ett investeringsbidrag, måste bidragsgivaren besluta om ett bidrag till en specifik ny investering.

Utpekandet av specifika områden tillsammans med förfarandet att bidragsgivaren ska godkänna hur bidraget används innebär enligt RKR:s bedömning att de delar av bidragen, som är hänförliga till utgifter som kan aktiveras som tillgång, är så specifika att bidraget till denna del ska redovisas som ett offentligt investeringsbidrag. Till de delar bidragen avser kostnader, redovisas däremot bidragen som riktade statsbidrag under verksamhetens intäkter.

I de fall bidragsgivaren däremot endast angett att ett bidrag kan användas till investeringar räcker detta inte för att bidraget ska kunna redovisas som ett offentligt bidrag hänförbart till en investering, eftersom mottagaren i dessa fall fritt får disponera och styra över det bidrag man erhållit.

Uppdatering av RKR 18 Övriga upplysningar presenteras nedan där fet markerad text avser tillkommande information som ska presenteras inom årsredovisningen för 2025.

Särredovisningar:

- Utöver lagens krav på upplysningar om vilka särredovisningar som upprättats under räkenskapsåret **ska även information lämnas om var särredovisningarna finns tillgängliga**

Räkenskapsrevision

- Enligt 9 kap. 13 § LKBR ska upplysning lämnas om den sammanlagda kostnaden för de kommunala revisorernas granskning av bokföring, delårsrapport och årsredovisning s.k. räkenskapsrevision. Det innebär att utgifter för revision som utförs året efter redovisas som kostnad det räkenskapsår revisionen avser.
- Revisionens uppdrag är att granska all verksamhet. För att ge en total bild av revisionens samlade förutsättningar vad gäller tilldelade medel kan därför även upplysning lämnas om revisionens totala kostnad. **Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision behöver då specificeras för att uppfylla upplysningskravet i LKBR.**
- Upplysningen ska i årsredovisningen lämnas i separat not avseende:
 - kostnader fr räkenskapsrevision
 - huruvida räkenskaperna granskats i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision eller ej. Om räkenskaperna inte granskats i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, ska man ange hur dessa har granskats
 - var Det sakkunniga biträdets yttrande samt granskningsrapport avseende bokslut och årsredovisning kommer finnas tillgängliga

EY | Building a better working world

EY exists to build a better working world, helping to create long-term value for clients, people and society and build trust in the capital markets. Enabled by data and technology, diverse EY teams in over

150 countries provide trust through assurance and help clients grow, transform and operate. Working across assurance, consulting, law, strategy, tax and transactions, EY teams ask better questions to find new answers for the complex issues facing our world today.

EY refers to the global organization, and may refer to one or more, of the member firms of Ernst & Young Global Limited, each of which is a separate legal entity.

© 2025 Ernst & Young AB.
All Rights Reserved.

ey.com/se

